

ИЗХ. № 88-00 198

15-07-2016

ДО
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от Руслана Вълчева
старши експерт в дирекция „Международна дейност“, АВСС

Със Заповед №95-20-027/20.05.2016 г. на основание решение на Висшия съдебен съвет по протокол №16 от 31 март 2016 г. бях командирована за участие в семинар за служители, организиран от Европейската мрежа на съдебните съвети (ЕМСС), за периода 30 юни – 1 юли 2016 г. в гр. Брюксел, Белгия.

Семинарът се проведе на 1 юли 2016 г. в сградата на съдебния съвет на Белгия, в която се намира и Офисът на ЕМСС. Този семинар е част от изпълнението на стратегическия план на мрежата и има за цел да се насърчи взаимното доверие между служителите от администрациите на членовете на ЕМСС и да се укрепи въздействието на ЕМСС на национално ниво. Програмата включваше следните теми:

- „Организация, структура и функциониране на ЕМСС“ – презентация от г-жа Моник ван дер Гос – директор на Офиса на ЕМСС;

- „Финанси и административно управление на ЕМСС“ - презентация от г-жа Моник ван дер Гос – директор на Офиса на ЕМСС;

- „Политика за управление на човешките ресурси при изпращане на съдии в командировки в чужбина“ - споделяне на практиката на Съдебния съвет на Нидерландия;

- „Сътрудничество в рамките на ЕМСС относно Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието“ – представяне от г-н Сами Лауритсен, ГД „Правосъдие“, Звено 03 „Общи политики в областта на правосъдието и съдебни системи“;

- „Програмата „Правосъдие“ и безвъзмездни средства от ЕС“ – г-жа Зузана Доразилова и г-жа Исабел Луис, Европейска комисия, ГД „Правосъдие“, Звено А4 „Програмно управление“.

В семинара взеха участие следните представители от администрациите на различни членове на ЕМСС:

1. г-н Дейв Варсон – Висш съвет по правосъдие (HRJ/CSJ) - Белгия
2. г-жа Руслана Вълчева – Висш съдебен съвет - България
3. г-жа Шарлота Хузарне Зап (Sarolta Huszárné Czár) – Национален съвет по правосъдие (ОВН) - Унгария
4. г-жа Елиша Дарси (Elisha D'Arcy) – Служба на съдилищата (Courts Service) - Ирландия
5. г-жа Даце Шулмане (Dace Šulmane) – Съвет по правосъдие (TP) - Латвия
6. г-жа Гуода Паузаите (Guoda Paužaitė) - Съвет по правосъдие (ТТ) - Литва
7. г-жа Имке Лугтен (Ymkje Lugten) – Съдебен съвет (Rvdv Netherlands) - Нидерландия

8. г-н Конрад Дабровски (Konrad Dąbrowski) – Национален съвет на съдебната власт (KRS) - Полша
9. г-жа Мафалда Бараона Чавейро (Mafalda Baraona Chaveiro) – Върховен съвет на магистратите (CSM) - Portugal
10. г-н Мариус Влад Крачун (Marius Vlad Craciun) – Върховен съвет на магистратурата (CSM) - Румъния
11. г-жа Мая Розман (Maja Rozman) – Съдебен съвет (Sodni Svet) - Словения
12. г-жа Ана Исабел Бодас Гарсия (Ana Isabel Bodas Garcia) - Генерален съвет на съдебната власт (SGPJ) - Испания
13. г-н Крис Дейтън (Chris Deighton) – Съдебна служба (Judicial Office UK)- Англия и Уелс

Семинарът започна с представяне на участниците, ролята им в организацията, в която работят, и споделяне на очакванията на всеки един от семинара и взаимодействието в рамките на ЕМСС.

След това Моник ван дер Гос направи представяне на ЕМСС като основните теми на презентацията бяха история, организация, структура и функциониране на мрежата. Поставен бе акцент върху това, че ЕМСС е организация насочена преди всичко към страни членки на Европейски съюз. Темата продължи с представяне на взаимодействието на ЕМСС с организации в областта на правосъдието и с други международни организации. Подробно бе разгледано сътрудничеството с институциите на Европейския съюз (Европейска комисия, Европейски парламент, Комисията на Европейския парламент по правни въпроси (JURI), Съвет на Европейския съюз, Европейски съд) и в рамките на Съвета на Европа - с Консултативния съвет на европейските съдии, СЕРЕЈ (Европейска комисия за ефикасност на правосъдието, в която ЕМСС участва като наблюдател), Венецианската комисия, GRECO.

Следващата тема бе „Финанси и административно управление на ЕМСС“. Моник ван дер Гос представи новата система за формиране на членските вноски, основана на БВП на глава от населението по данни на Евростат. Споделено бе, че за 2014 г. средствата, които мрежата е получила като финансова подкрепа от ЕС, са били предоставени под формата на изпълнение на проект, което е довело до различни практически затруднения. Понастоящем ЕМСС получава европейско финансиране под формата на оперативен грант (Operating grant). Проблемът с предоставянето на оперативен грант от страна на ЕС е свързан с факта, че целта на този вид грантове е да се подкрепи началото на функциониране на новосъздадени организации с идеална цел, докато те станат финансово независими, но ЕМСС никога не би могла да бъде финансово независима. Следващата година - 2017 г. - ще е сходна с 2014 г., тъй като мрежата няма да получи оперативен грант и ще трябва да кандидатства по програмата за финансиране на партньори на ЕС (calls for partners). Последва обяснение на механизма на европейската субсидия, която получава ЕМСС. Субсидията покрива 80% от разходите от бюджетни линии от А до Е, които за 2016 г. са в размер на 281 619 евро и се отнасят до разходи за служители, пътни разходи и разходи за храна и настаняване за президента/офиса /гости, Изпълнителен борд, Общо събрание, пътни разходи и разходи за храна за проектните експи, оборудване, консумативи и други разходи, като общият бюджет за 2016 г. е в размер на 322 595 евро. Моник ван дер Гос сподели, че от страна на ЕК е имало коментари относно възстановяването на разходите на членовете на мрежата, тъй като строго погледнато субсидията е предназначена за организацията, а не за отделните членове. Последва представяне на правилата и механизма за възстановяване.

Следващата подтема бе комуникацията на Офиса на ЕМСС с членовете на мрежата: по имейл, чрез интернет страницата на ЕМСС и посредством Годишния доклад (първо издание – 2015 г.), а също и комуникацията между самите членове на мрежата посредством въпросници и информацията, която предоставят за Годишния доклад. В тази връзка бяха обсъдени възможни начина за подобряване на механизма за изпращане на въпросници, като участниците стигнаха до заключението, че много полезен метод би бил, ако обобщение на получените отговори се изпраща до ЕМСС. Офисът на ЕМСС ще публикува тези обобщения на страницата на мрежата (най-вероятно в раздела с достъп само за членове). Предложено бе този метод да започне да се прилага с новите въпросници от септември 2016 г. Моник ван дер Гос сподели с участниците, че съществуват планове за подобряване на интернет страницата на ЕМСС. От следващата година на сайта на мрежата ще се публикуват отговорите, които държавите членки са изпращали на ЕК във връзка с изготвянето на Информационното табло на ЕК в областта на правосъдието.

Последва обсъждане на управлението на човешките ресурси при изпращане на съдии в командировки в чужбина, иницирано от Имке Лугтен от администрацията на холандския съдебен съвет. Тя сподели практиката на Съдебния съвет на Нидерландия за поддържане на база данни с международни експерти – както национални съдии, така и съдебни служители. Представителят на Испания потвърди съществуването на подобна база данни и в испанския Генерален съвет на съдебната власт. И в двата случая експертите споделиха, че имат проблеми както с поддържането и актуализирането на базата данни, така и с командироването на съдиите. В случая на Нидерландия се оказва, че съществува трудност за проследяване на международните участия на съдиите, когато са в неплатен отпуск. В Унгария също съществува мрежа от съдии, които са експерти по европейско право. В Румъния съдия може да замине в чужбина само след одобрение от Върховния съвет на магистратурата или от директния ръководител, не се поддържа система за проследяване на международните участия на съдии и прокурори, но „Човешки ресурси“ разполагат с информация за всяка една задгранична командировка.

Следващата тема от семинара „Сътрудничество в рамките на ЕМСС относно Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието“ бе представена от Сами Лауритсен – служител в ГД „Правосъдие“, Звено 03 „Общи политики в областта на правосъдието и съдебни системи“ на ЕК. Г-н Лауритсен представи целите на Информационното табло в контекста на продължаващи усилия за подобряване на съдебните системи в условията на върховенство на закона и в съответствие с чл. 47 от Хартата на основните права на европейския съюз. В продължение бе представена структурата на последното издание на Информационното табло, състоящо се от три тематични раздела: ефективност и ефикасност на съдебните системи, качество на съдебните системи и независимост. Разделът за независимост е включен за първи път през 2014 г. Тази част на документа е разработена със съдействието на ЕМСС и в бъдеще ще претърпява развитие. През м. октомври 2016 г. ще бъде изпратен новият въпросник за следващото издание на Информационното табло. По време на срещата бе споменато създаването, през 2013 г., на групата на лицата за контакт относно Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието, чиито периодични срещи са се доказали като много полезни.

Последната тема от семинара – Програма „Правосъдие“ на ЕС и Европейски грантове – бе представена от г-жа Зузана Доразилова и г-жа Исабел Луис от ГД „Правосъдие“, Звено А4 „Програмно управление“ на ЕК. Звено А4 „Програмно управление“ се занимава с проекти, финансирани от ЕС при 20% национално съфинансиране. Обяснени бяха двата механизма за кандидатстване: Calls for tenders

(склучва се договор с икономически най-изгодната оферта и резултатите принадлежат на ЕК) и Calls for proposals“ (резултатите принадлежат на бенефициента, който е задължен да даде разрешение за използване от ЕС). Програмата за 2016 г. е публикувана през м. март, а кандидатстването се осъществява чрез Портал за участие (Participant Portal), на който могат да бъдат открити приоритетите и критериите. Допустимите бенефициенти могат да бъдат от всички държави членки на ЕС и Исландия и Лихтенщан, като изключение правят Обединеното кралство и Дания. Отбелязани бяха следните новости и промени:

- обобщени бюджети;
- увеличени отговорности за координатори и съ-бенефициенти;
- всички документи се изпращат/разменят по електронен път чрез Портала за участие (Participant Portal);
- използване на електронни подписи;
- обвързващи партньорски споразумения;
- няма асоциирани партньорства.

Презентаторите отбелязаха, че към момента няма достатъчно предложения, и насърчиха аудиторията към подаване на проектни предложения в рамките на програма „Правосъдие“.

В заключителната част на семинара участниците споделиха мнението, че срещата е допринесла за по-ефективно сътрудничество между служителите на членовете на ЕМСС, които са пряко ангажирани в международната дейност на съдебните съвети, което подобрява функционирането на мрежата като цяло. Директорът на Офиса на ЕМСС сподели, че подобни срещи ще се организират на всеки две години и призова за участие в стажантската програма на мрежата. В тази част от програмата бе обсъдено и провеждането на семинар на тема „Електронно правосъдие“ като част от предизвикателствата пред повечето европейски съдебни системи. Темата бе подкрепена като изключително актуална от представителя на Нидерландия. Участникът от Португалия сподели, че в португалския съдебен съвет се работи само с електронни документи, а словенският представител сподели, че в Словения част от делата също вече са изцяло дигитализирани.

С уважение
Руслана Вълчева